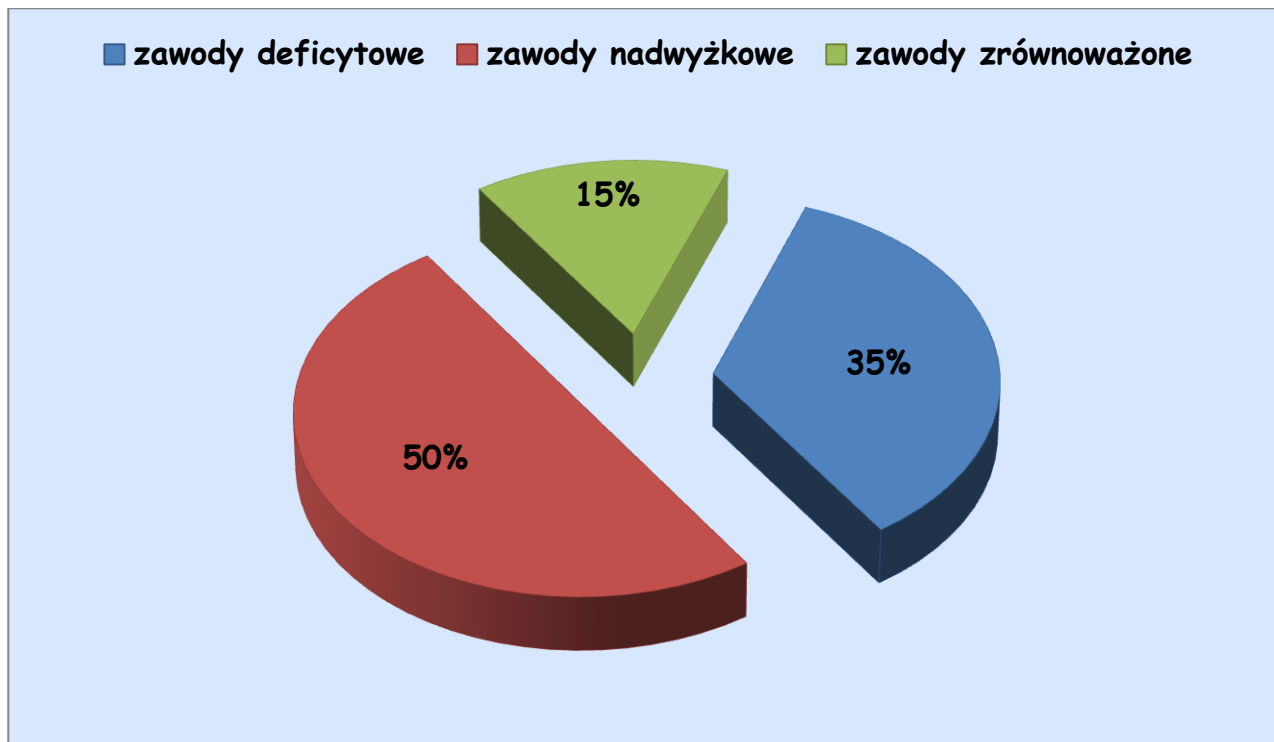

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH w I PÓŁROCZU 2013 ROKU w mieście Ostrołęka i powiecie ostrołęckim

RAPORT DIAGNOSTYCZNY

WSTĘP

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674 z późn. zm.) nakłada na publiczne służby zatrudnienia obowiązek opracowania analiz rynku pracy i badania popytu na pracę w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w związku z powyższym Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, przedstawia półroczny raport diagnostyczny pn. Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych w powiecie miasta Ostrołęka oraz powiecie ostrołęckim za pierwsze półrocze 2013 roku.

Celem niniejszego opracowania jest uzyskanie informacji na temat zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy, w przekroju zawodowym oraz sformułowanie na tej podstawie wniosków, ocen oraz prognoz, które udostępniane są m.in. władzom oświatowym i dyrekcjom szkół dla korygowania poziomu i struktury kształcenia zawodowego. Jest nim także zwiększenie efektywności organizowanych szkoleń dzięki dostosowywaniu kierunków szkolenia do potrzeb pracodawców.

Monitoring pełni dwie zasadnicze funkcje: **deskryptywną** - opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy i **normatywną** – pozwala na formowanie ocen i wniosków dotyczących szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służy lepszemu dopasowaniu popytu na pracę.

Opracowanie Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych pozwala w szczególności na:

- Efektywniejsze wykorzystanie środków finansowych na aktywizację rynku pracy
- Tworzenie planów szkoleniowych bezrobotnych – w oparciu o potrzeby pracodawców
- Merytoryczne uzasadnienie pisania programów pod kątem pozyskiwania dodatkowych środków
- Opiniowanie nowych kierunków kształcenia
- Tworzenie strategii rozwoju gminy, powiatu oraz województwa
- Pomoc publicznym i komercyjnym służbom zatrudnienia w profesjonalizacji pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego
- Nawiązywanie nowych kontaktów z partnerami rynku pracy, poprawa wizerunku PUP
- Informacja o kwalifikacjach lokalnych zasobów ludzkich dla nowych inwestorów

Główni użytkownicy opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych to między innymi:

- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
- Powiatowe Urzędy Pracy, Wojewódzkie Urzędy Pracy
- Władze oświatowe wszelkich szczebli
- Placówki naukowo – badawcze

- Starostwa Powiatowe, Rady Zatrudnienia
- Ochotnicze Hufce Pracy
- Agencje zatrudnienia
- Instytucje szkoleniowe
- Inne zainteresowane organy rządowe, samorządowe oraz organizacje pozarządowe i społeczno – polityczne

Niniejszy raport został sporządzony zgodnie z zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o:

- tablice wynikowe wygenerowane przy użyciu specjalnie przygotowanej aplikacji w ramach Systemu Informatycznego SYRIUSZ. Aplikacja ta pozwala na wydruk zestawień zawierających wyliczone wskaźniki, umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych i interpretację uzyskanych wyników,
- załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy za 2013 r.,
- załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS za I półrocze 2013 r. „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za 2013 r.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest nowa, obowiązująca od 1 lipca 2011 r. Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Z 2010, Nr 82, poz. 537 późn. zm.).

Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce jest jednostką samorządową wspólną dla dwóch powiatów: miasta Ostrołęki i powiatu ostrołęckiego. W związku z tym ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2013 roku opracowano oddzielnie dla każdego z powiatów i jest diagnozą sytuacji na rynku pracy na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce.

1. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW

1. 1. Bezrobotni według zawodów w mieście Ostrołęka. Stan na koniec I półrocza 2013 roku.

Jednym z elementów raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów). Zagadnienie to można rozpatrywać na różnych poziomach: 10 wielkich grup zawodowych, 43 dużych grup zawodowych, 132 grupy średnie, 444 grup elementarnych lub 2 360 zawodów i specjalności. W opracowaniu tym zawód zdefiniowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki.

Najbardziej przejrzystą formą zobrazowania bezrobocia na ostrołęckim rynku pracy jest opracowanie analizy w oparciu o kody sześciocyfrowe, czyli zawody i specjalności. Ranking zawodów o największej liczbie bezrobotnych w mieście Ostrołęka w końcu I półrocza 2013 roku przedstawia wykres 1.

Na koniec I półrocza 2013 roku w mieście Ostrołęka zarejestrowanych było 3 958 osób bezrobotnych, tj. o 51 osób więcej niż wg stanu na koniec 2012 roku. Stopa bezrobocia w mieście Ostrołęka wyniosła 15,3% dla porównania w województwie mazowieckim stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 11,1% podczas, gdy wskaźnik w tym samym czasie dla Polski wyniósł 13,2%.

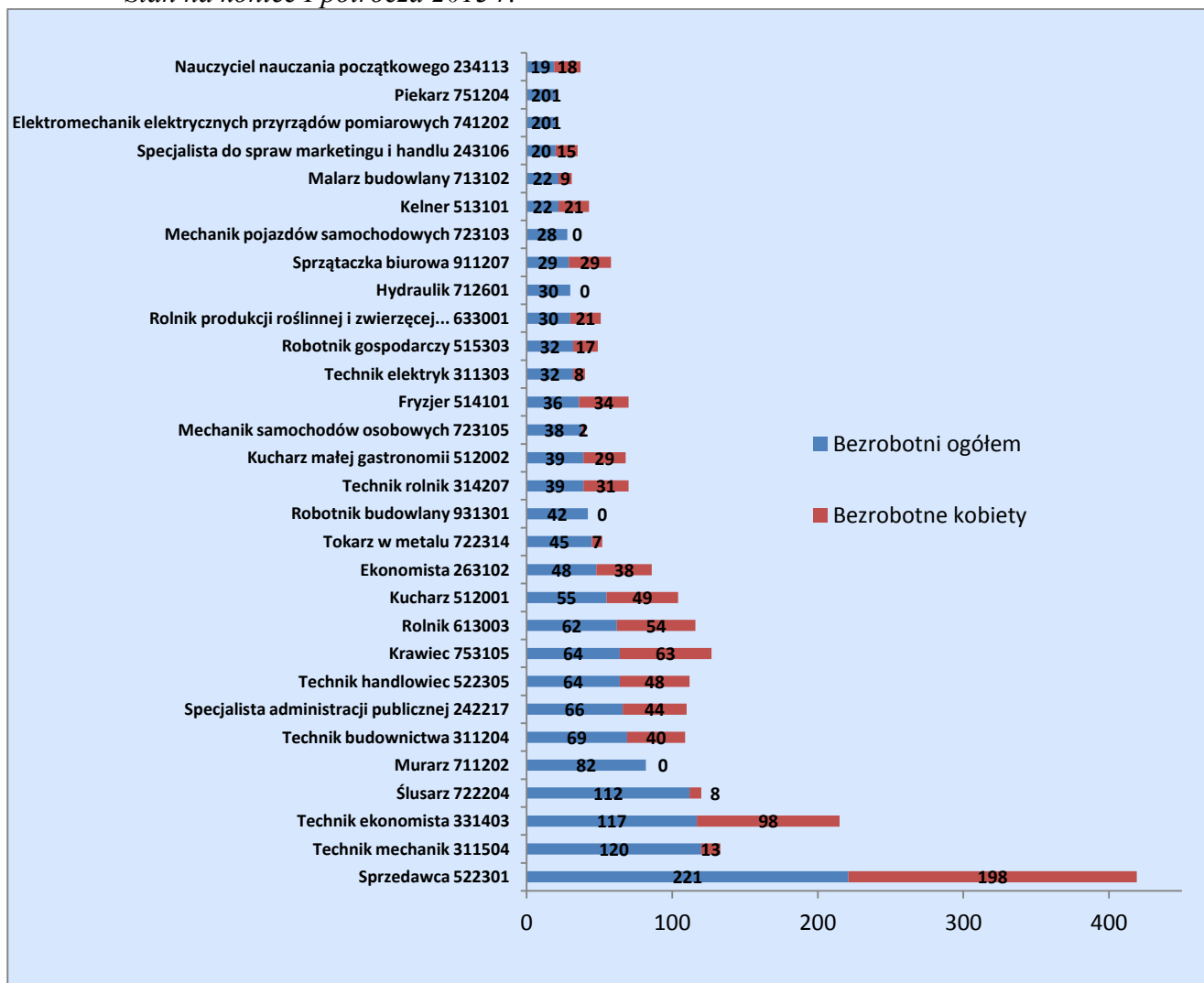
Większość osób pozostających bez pracy stanowią bezrobotne kobiety – bo aż 53,66% (2 124 osoby). Tak jak w latach poprzednich największe bezrobocie występuje wśród osób bez zawodu – 1 071 bezrobotnych ogółem, tj. o 71 osób więcej niż wg stanu na koniec 2012 roku.

Analizując strukturę zawodową bezrobotnych należy stwierdzić, że analogicznie jak w latach ubiegłych zjawisko dużego bezrobocia na rynku pracy zauważalne jest wśród takich zawodów, jak: sprzedawca (221 osób), technik mechanik (120 osób), technik ekonomista (117 osób), ślusarz (112 osób), murarz (82 osoby), technik budownictwa (69 osób), specjalista administracji publicznej (66 osób), technik handlowiec i krawiec (po 64 osoby).

Na miejskim rynku pracy występują także zawody, w których bezrobocie dotyka w większej mierze kobiet. Do najbardziej sfeminizowanych zawodów zaliczają się m.in.: sprzedawcy, technicy ekonomiści, technicy rolnicy, krawcy, rolnicy, ekonomiści, fryzjerzy, pedagodzy, dziewiarze, sprzątaczkę biurowe, technicy budownictwa, kelnerzy.

Poniższy wykres 1 przedstawia zarejestrowanych bezrobotnych według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet - stan na koniec I półrocza 2013 roku.

Wykres 1. Bezrobotni według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet w mieście Ostrołęka. Stan na koniec I półrocza 2013 r.

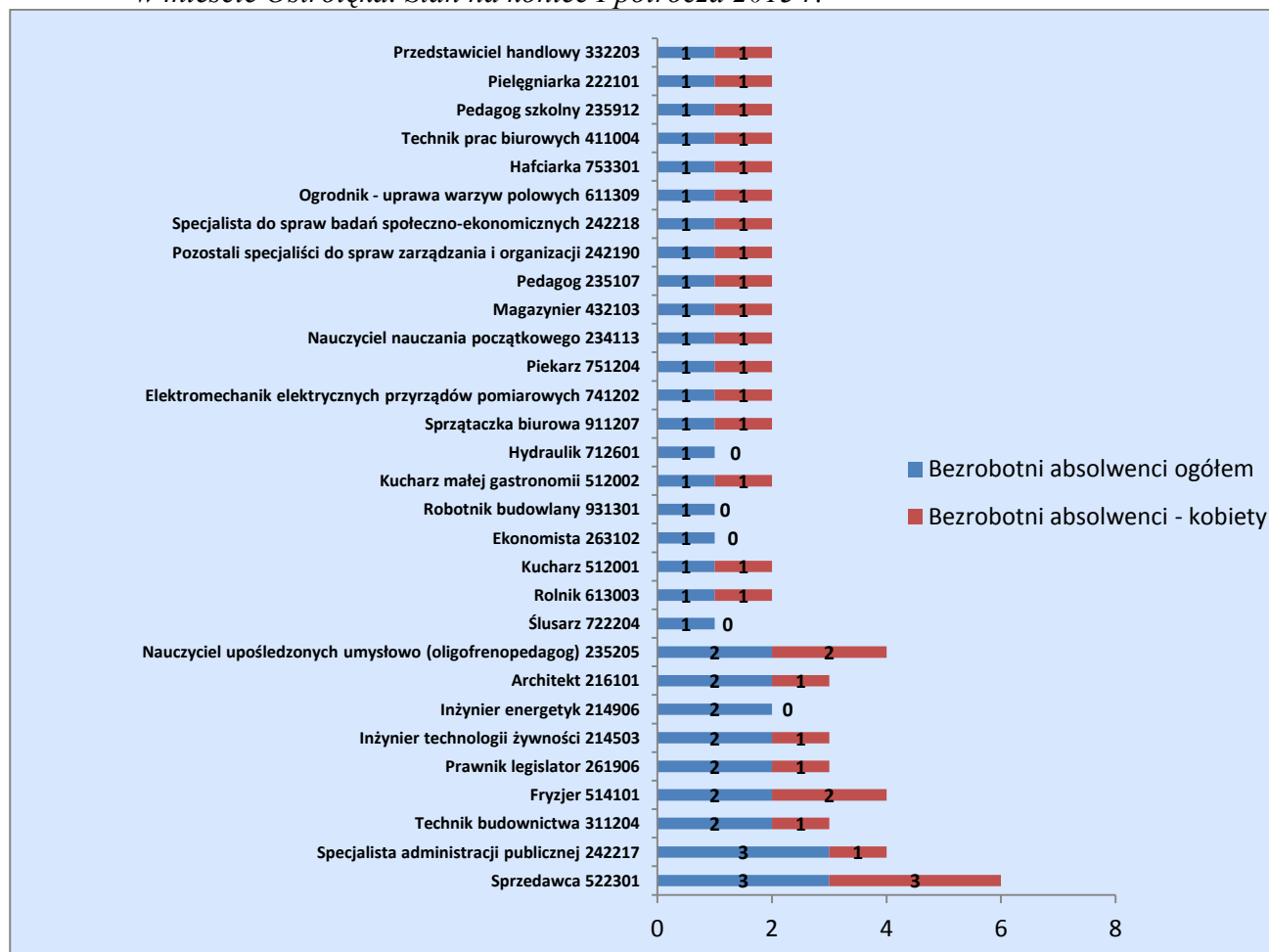
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-I

Bezrobotni wg zawodów w powiecie m. Ostrołęka. Stan w końcu I półrocza 2013 roku.

Znaczną grupę bezrobotnych, na którą należy zwrócić szczególną uwagę stanowią absolwenci. **Pod koniec I półrocza 2013 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce pozostawało 97 absolwentów z miasta, w tym 65 kobiet.** Największa liczba osób z tej grupy nie posiada zawodu – 41 osób, w tym 25 kobiet. Kolejne profesje to: sprzedawca – 3 osoby, specjalista administracji publicznej – 3 osoby, technik budownictwa – 2 osoby, fryzjer – 2 osoby, prawnik – legislator – 2 osoby, inżynier technologii żywności – 2 osoby, nauczyciel upośledzonych umysłowo – 2 osoby.

W dalszej części opracowania sporządzono wykres przedstawiający zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet - stan na koniec I półrocza 2013 roku.

Wykres 2 Bezrobotni absolwenci według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet w mieście Ostrołęka. Stan na koniec I półrocza 2013 r.

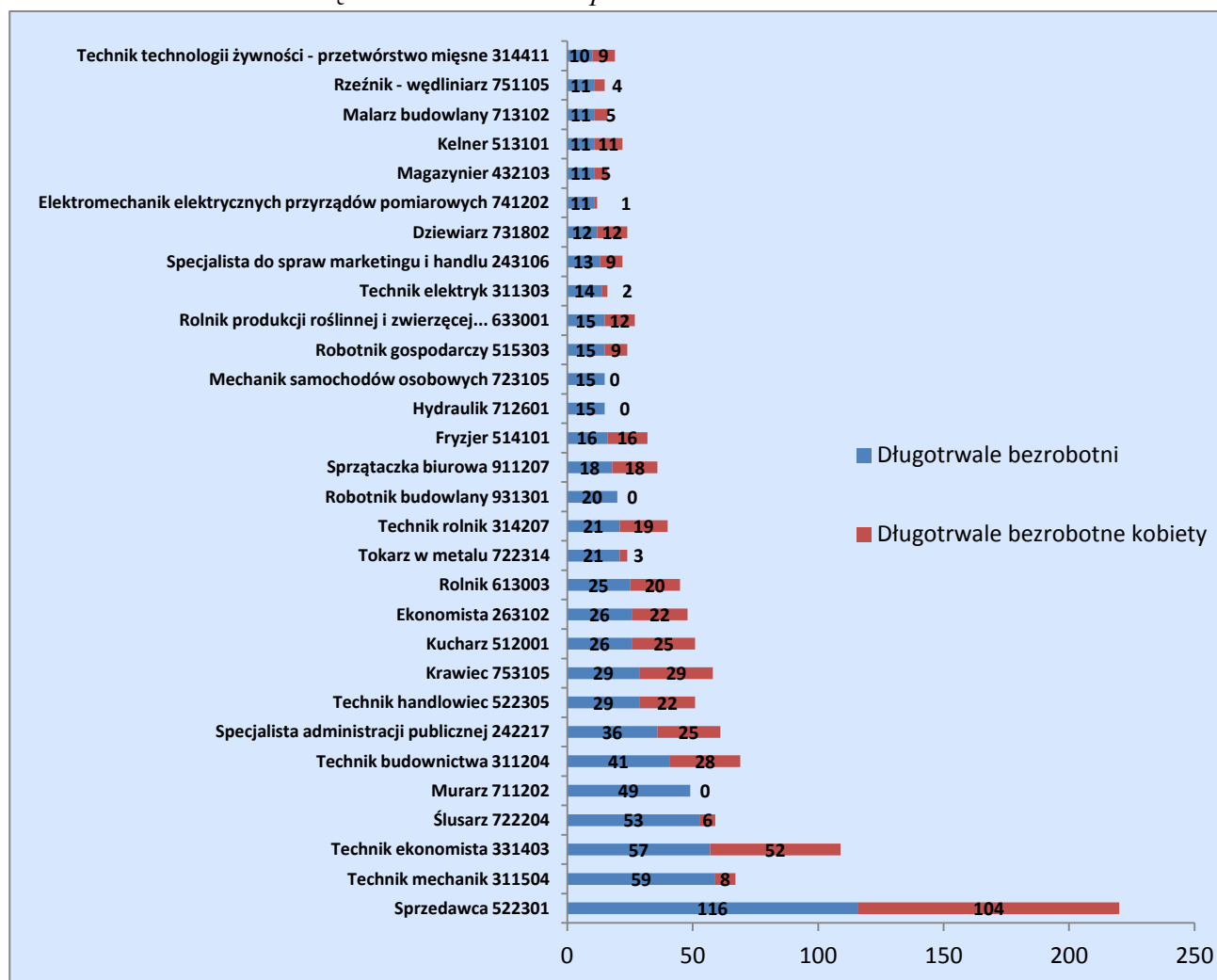

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-I

Bezrobotni wg zawodów w powiecie m. Ostrołęka. Stan w końcu I półrocza 2013 roku.

Drugą ważną grupą rejestrujących się bezrobotnych są osoby długotrwale bezrobotne, czyli osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy. **Na koniec I półrocza 2013 roku w Ostrołęce osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 41,68 % ogółu bezrobotnych, tj. 1 650 osób, z czego 939 - to kobiety.** Największe bezrobocie w grupie osób długotrwale bezrobotnych występuje wśród osób bez zawodu – 295 osób (155 kobiet). Wykres 3 przedstawia zawody o najwyższym udziale osób długotrwale bezrobotnych w mieście Ostrołęka na koniec 2013 roku. Z danych przedstawionych w tym wykresie wynika, że największe bezrobocie w grupie osób długotrwale bezrobotnych występuje wśród zawodów: sprzedawca – 116 osób (104 kobiety), technik mechanik – 59 osób (8 kobiet), technik ekonomista – 57 osób (52 kobiety), ślusarz – 53 osoby (6 kobiet), murarz – 49 osób (0 kobiet), technik budownictwa – 41 osób (28 kobiet).

Wykres 3 Długotrwałe bezrobotni według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet w mieście Ostrołęka. Stan na koniec I półrocza 2013 r.

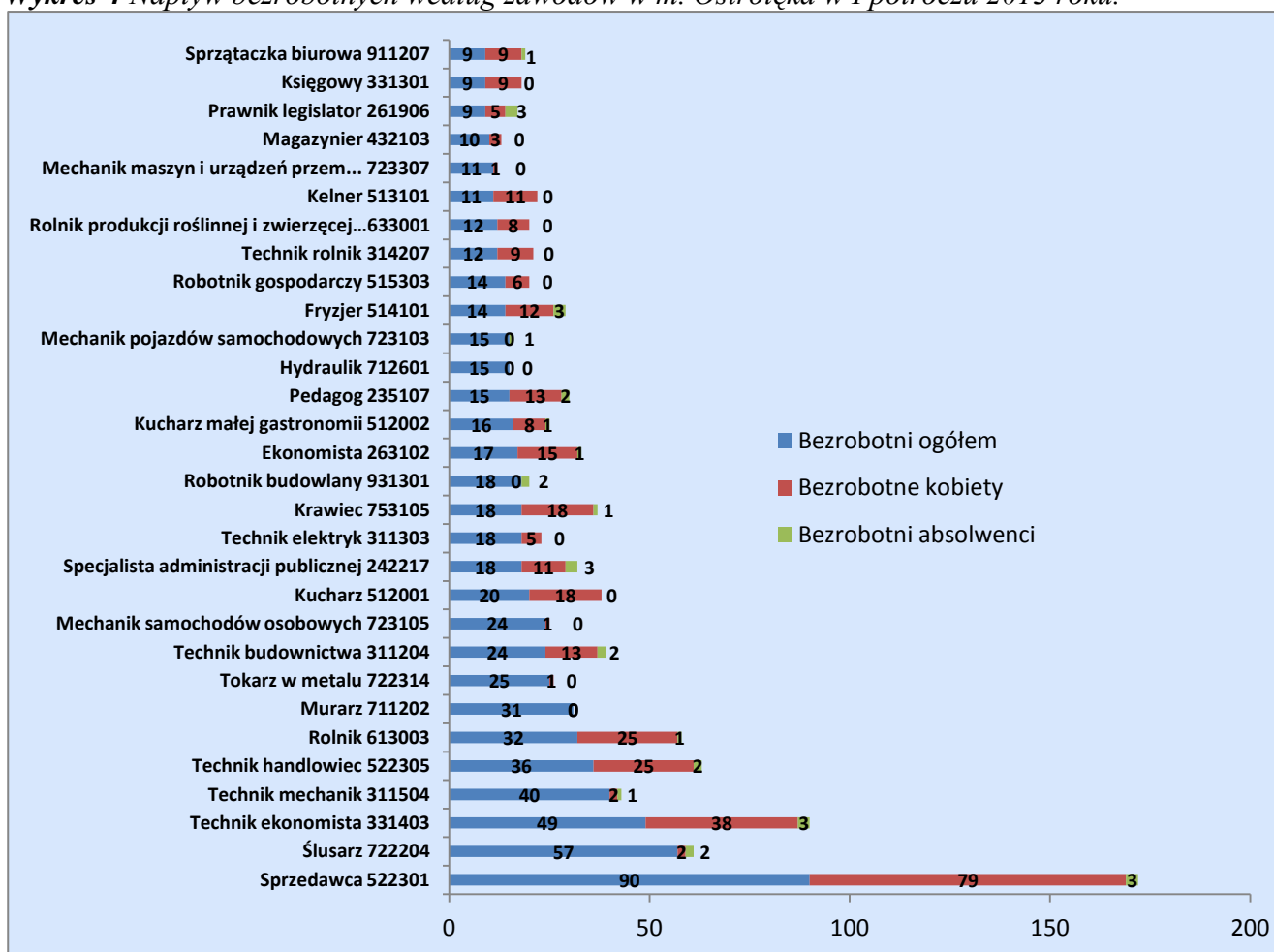

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-I

Bezrobotni wg zawodów w powiecie m. Ostrołęka. Stan w końcu I półrocza 2013 roku.

W I półroczu 2013 roku w Ostrołęce napływ osób bezrobotnych osiągnął 1 764 osoby, z czego 46,71% czyli 824 osoby stanowiły kobiety. Z kolei 191 osób, to osoby zarejestrowane w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły, z czego 56,54% czyli 108 osób to kobiety. Największy napływ odnotowano wśród osób bez zawodu, tj. 503 osoby, w tym 202 kobiety i 94 absolwentów. Napływ bezrobotnych wg zawodów w Ostrołęce w I półroczu 2013 roku przedstawia wykres 4, z którego wynika, że największy napływ odnotowano wśród zawodów: sprzedawca – 90 osób, ślusarz – 57 osób, technik ekonomista – 49 osób, technik mechanik – 40 osób, technik handlowiec - 36 osób, rolnik – 32 osoby, murarz – 31 osób.

Wykres 4 Napływ bezrobotnych według zawodów w m. Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.

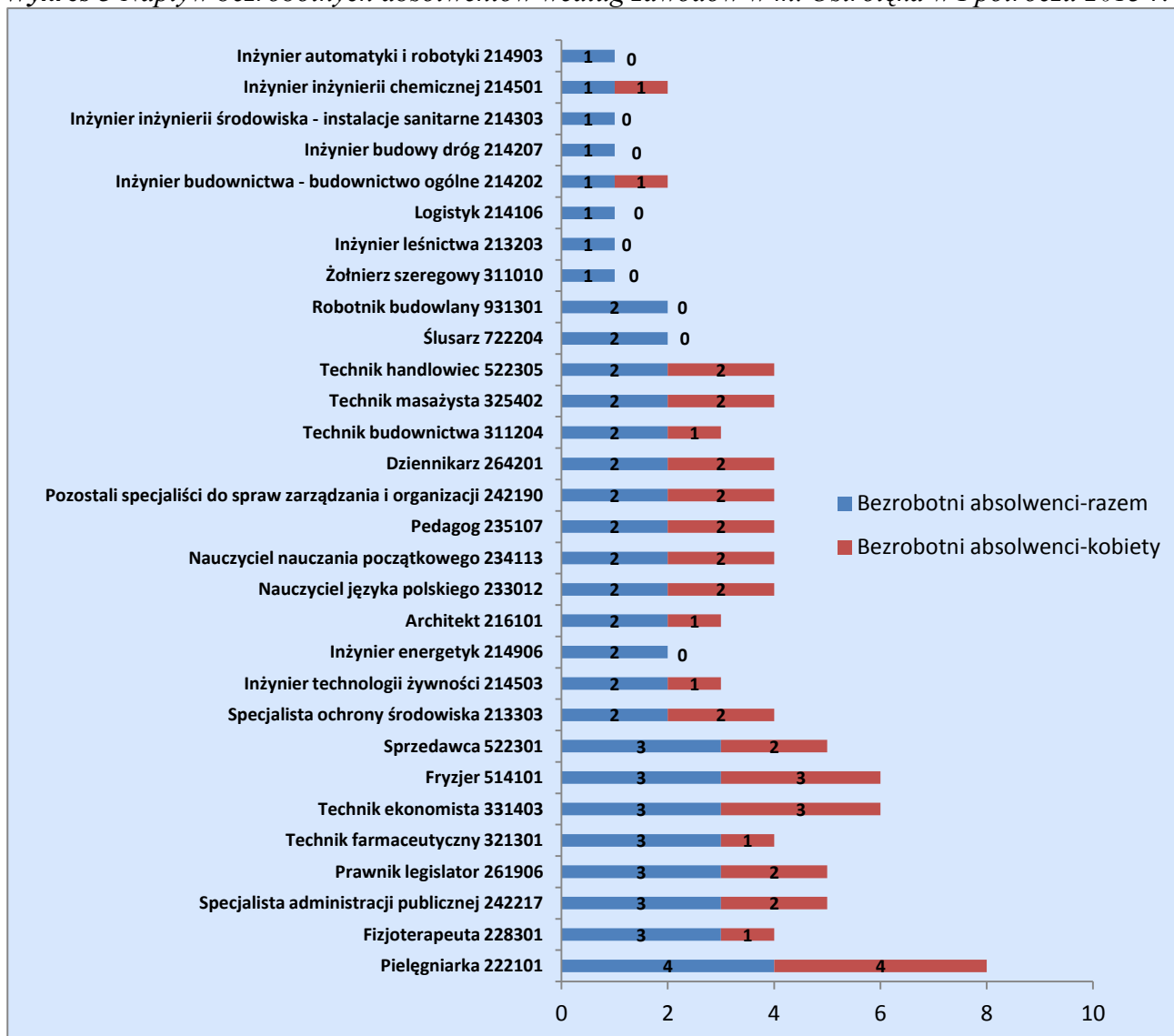
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-2

Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie m. Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.

Wśród kobiet zarejestrowanych w I półroczu 2013 z miasta Ostrołęki 622 kobiety posiadało zawód a 202 odnotowano w grupie bez zawodu. Najwyższy napływ bezrobotnych wystąpił w grupie kobiet posiadających następujące zawody: sprzedawca – 79 kobiet, technik ekonomista – 38 kobiet, technik handlowiec i rolnik – po 25 kobiet, krawiec 18 – kobiet.

Drugą grupę bezrobotnych, na którą należy zwrócić szczególną uwagę stanowią absolwenci. W I półroczu 2013 roku napływ absolwentów z miasta wynosił 191 osób, w tym 108 kobiet. Największy napływ liczby osób z tej grupy również nie posiadało zawodu – 94 osoby, w tym 47 kobiet. Kolejne profesje to: sprzedawca – 3 osoby, technik ekonomista – 3 osoby, specjalista administracji publicznej – 3 osoby, fryzjer – 3 osoby, prawnik legislator – 3 osoby. Napływ bezrobotnych absolwentów według zawodów w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 r. ilustruje wykres 5.

Wykres 5 Napływ bezrobotnych absolwentów według zawodów w m. Ostrołęka w I półroczu 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-2

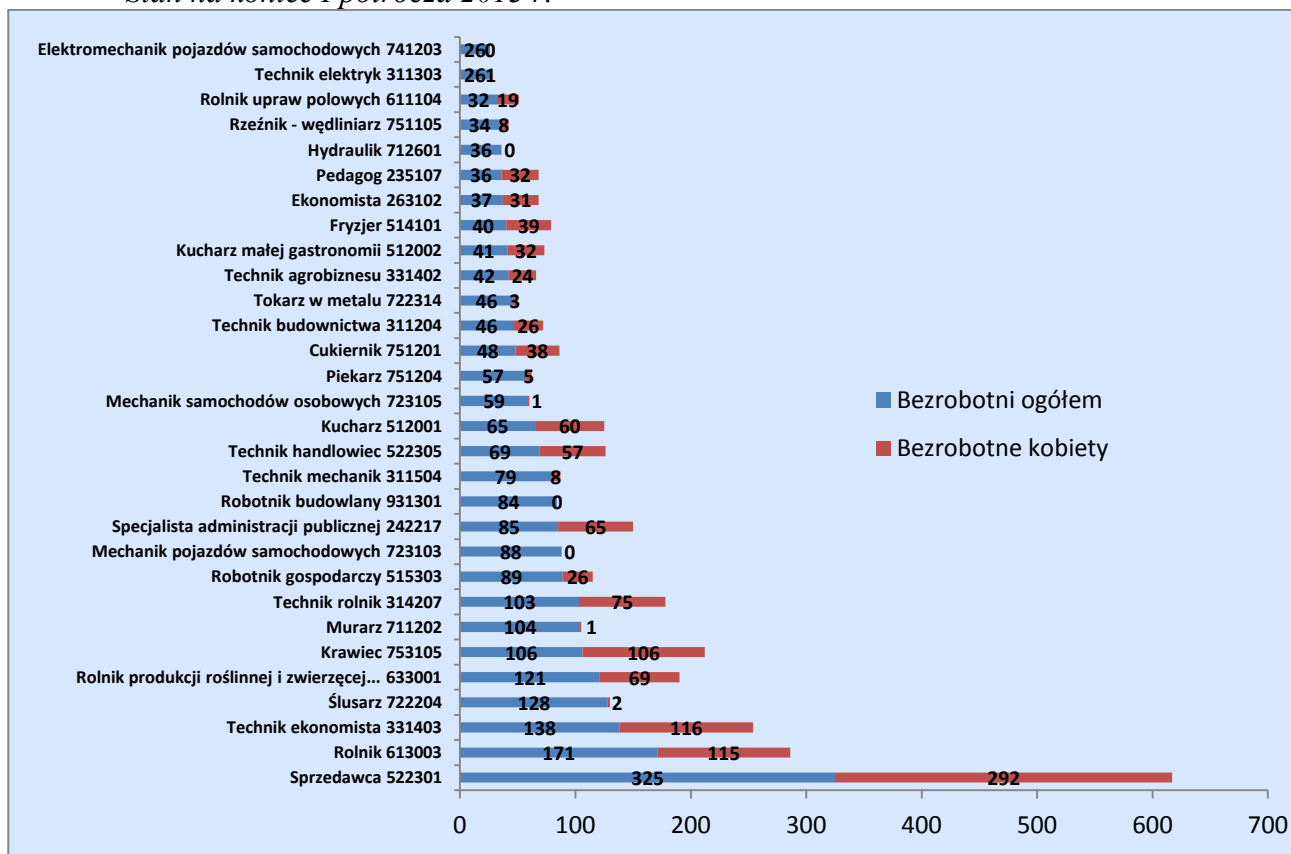
Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie m. Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.

1. 2. Bezrobotni według zawodów w powiecie ostrołęckim w 2013 roku. Stan na koniec I półrocza 2013 roku.

Jednym z elementów raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów). Zagadnienie to można rozpatrywać na różnych poziomach: 10 wielkich grup zawodowych, 43 dużych grup zawodowych, 132 grupy średnie, 444 grup elementarnych lub 2 360 zawodów i specjalności.

Najbardziej przejrzystą formą zobrazowania bezrobocia na rynku pracy w powiecie ostrołęckim jest opracowanie analizy w oparciu o kody sześciocyfrowe, czyli zawody i specjalności. Ranking 30 zawodów o największej liczbie bezrobotnych w powiecie ostrołęckim na koniec I półrocza 2013 roku przedstawia wykres 6.

Wykres 6 Bezrobotni według zawodu z uwzględnieniem udziału kobiet w powiecie ostrołęckim. Stan na koniec I półrocza 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-1

Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrołęckim. Stan w końcu I półrocza 2013 roku.

Na koniec I półrocza 2013 roku w powiecie ostrołęckim zarejestrowanych było 5 904 osób bezrobotnych, w tym 2 905 kobiet. Stopa bezrobocia w powiecie wyniosła 18,5%, natomiast w dla porównania w województwie mazowieckim stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 11,1%, podczas gdy wskaźnik w tym samym czasie dla Polski wyniósł 13,2%.

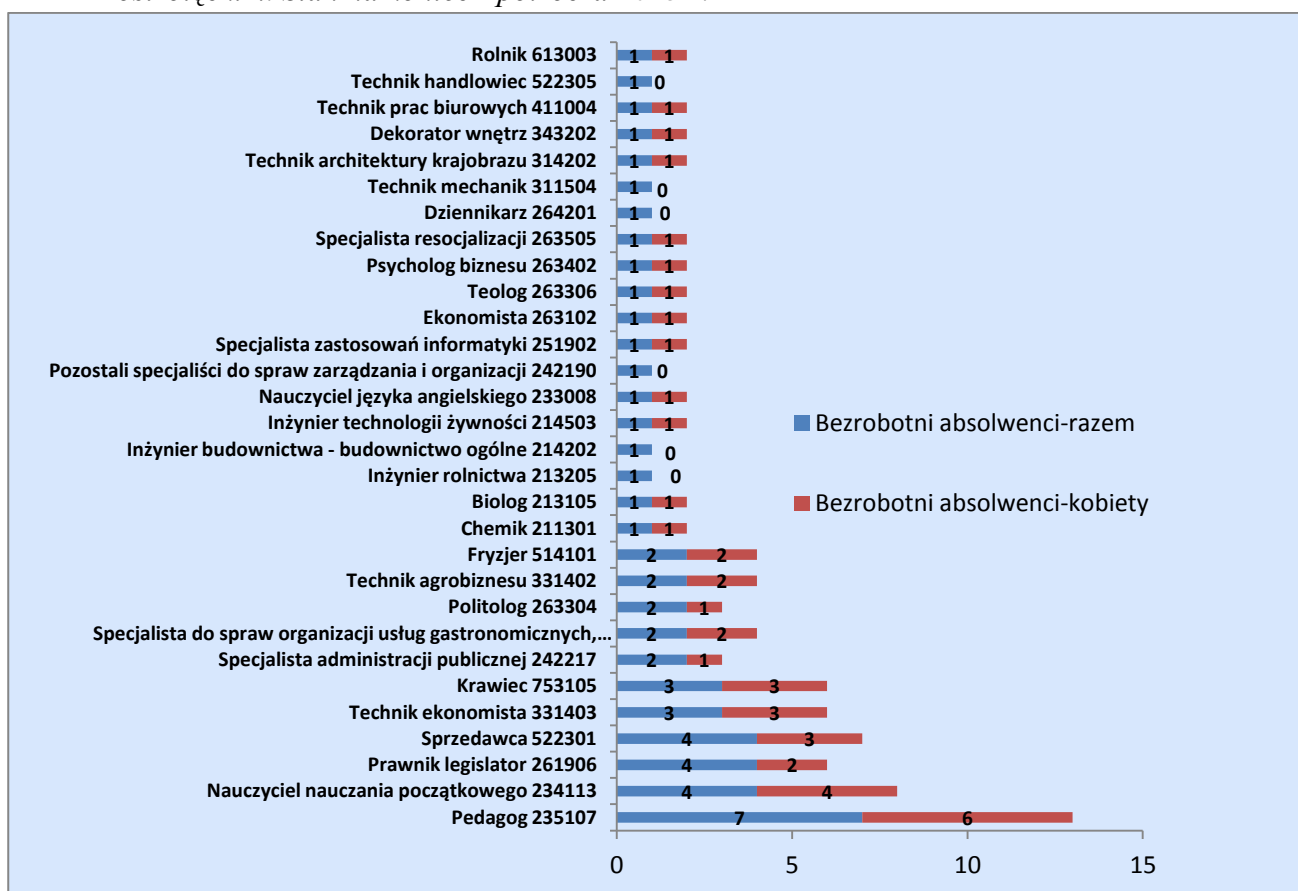
W porównaniu do danych z II półrocza 2012 roku liczba bezrobotnych wzrosła o 285 osób. Zdecydowana większość zarejestrowanych bezrobotnych posiada zawód, mimo to grupa bezrobotnych bez zawodu jest znacząca – 2 126 zarejestrowanych bezrobotnych ogółem, tj. o 205 osób bezrobotnych więcej niż w końcu 2012 roku.

Analizując strukturę zawodową bezrobotnych należy stwierdzić, że najwięcej bezrobotnych na rynku pracy jest wśród osób posiadających zawody takie, jak: sprzedawca (325 osób), rolnik (171 osób), technik ekonomista (138 osób), ślusarz (128 osób), rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej (121 osób), krawiec (106 osób), murarz (104 osoby), technik rolnik (103 osoby).

Na rynku pracy występują także zawody, w których bezrobocie dotyka w większej mierze kobiet, zaliczają się do nich m.in.: sprzedawca, rolnik, krawiec, technik ekonomista, technik handlowiec, technik rolnik, kucharz, rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby, specjalista administracji publicznej, cukiernik, fryzjer, pedagog, robotnik gospodarczy.

Szczególną grupą bezrobotnych, na którą należy zwrócić uwagę stanowią absolwenci. Pod koniec I półrocza 2013 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce pozostawało 155 absolwentów z powiatu ostrołęckiego, w tym 103 kobiety. Największa liczba osób z tej grupy nie posiada zawodu – 94 osoby, w tym 59 kobiet. Kolejne profesje to: pedagog – 7 osób, sprzedawca – 4 osoby, nauczyciel nauczania początkowego – 4 osoby, prawnik – legislator – 4 osoby, technik ekonomista – 3 osoby, krawiec – 3 osoby. Bezrobotnych absolwentów według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet w powiecie ostrołęckim na koniec I półrocza 2013 r. ilustruje wykres 7.

Wykres 7 Bezrobotni absolwenci według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet w powiecie ostrołęckim. Stan na koniec I półrocza 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-1

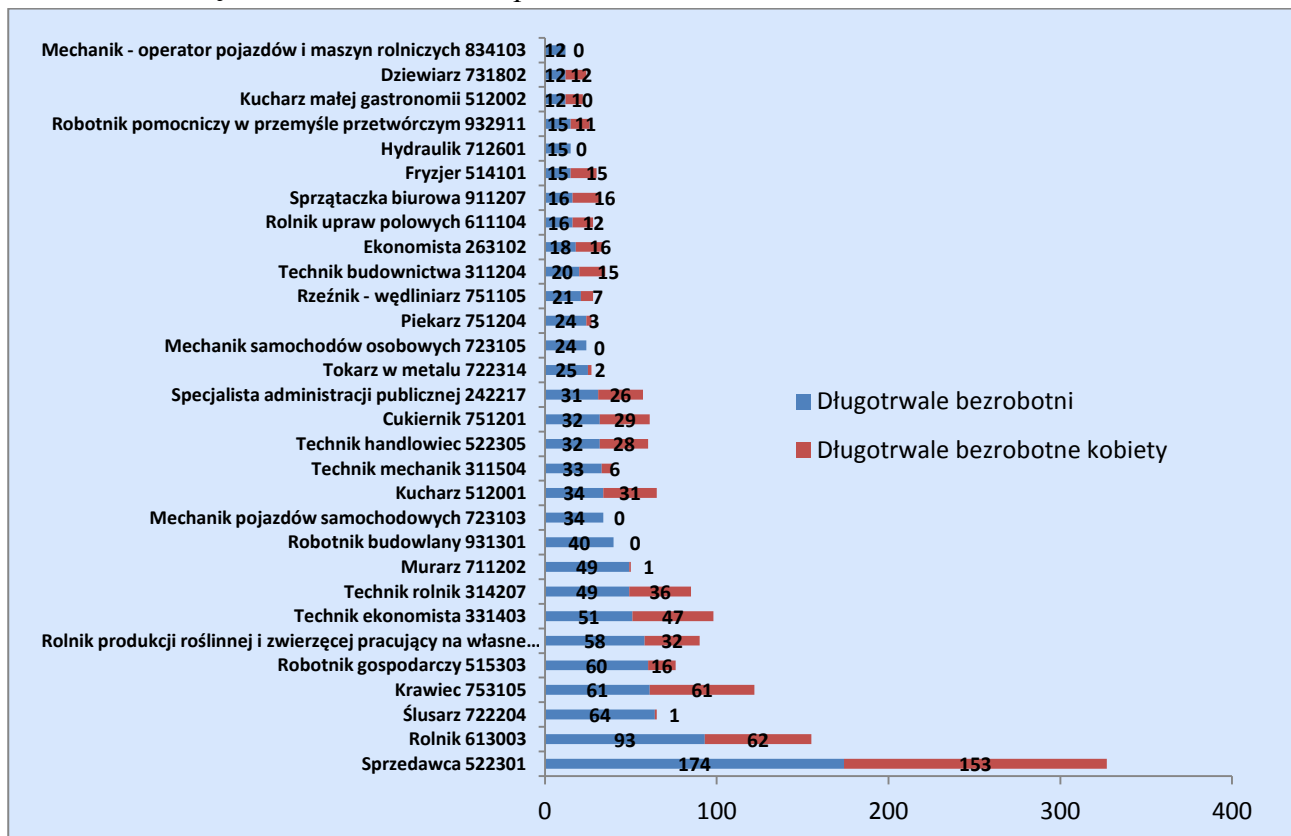
Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrołęckim. Stan w końcu I półrocza 2013 roku.

Następną grupą bezrobotnych, na którą należy zwrócić uwagę stanowią osoby długotrwale bezrobotne, czyli osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Na koniec I półrocza 2013 roku w powiecie ostrołęckim osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 36,24% ogółu bezrobotnych, tj. 2 140 osób, z czego 1 095 to kobiety. Duży odsetek zmusza do bliższego przyjrzenia się zawodom, których udział w tej grupie jest znaczny. Największe bezrobocie w tej grupie występuje jak zwykle wśród osób bez zawodu - 451 osób (176 kobiet).

Poniższy wykres 8 ilustruje zawody o najwyższym udziale osób długotrwale bezrobotnych w powiecie ostrołęckim na koniec I półrocza 2013 roku.

Wykres 8 Długotrwale bezrobotni według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet w powiecie ostrołęckim. Stan na koniec I półrocza 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-1

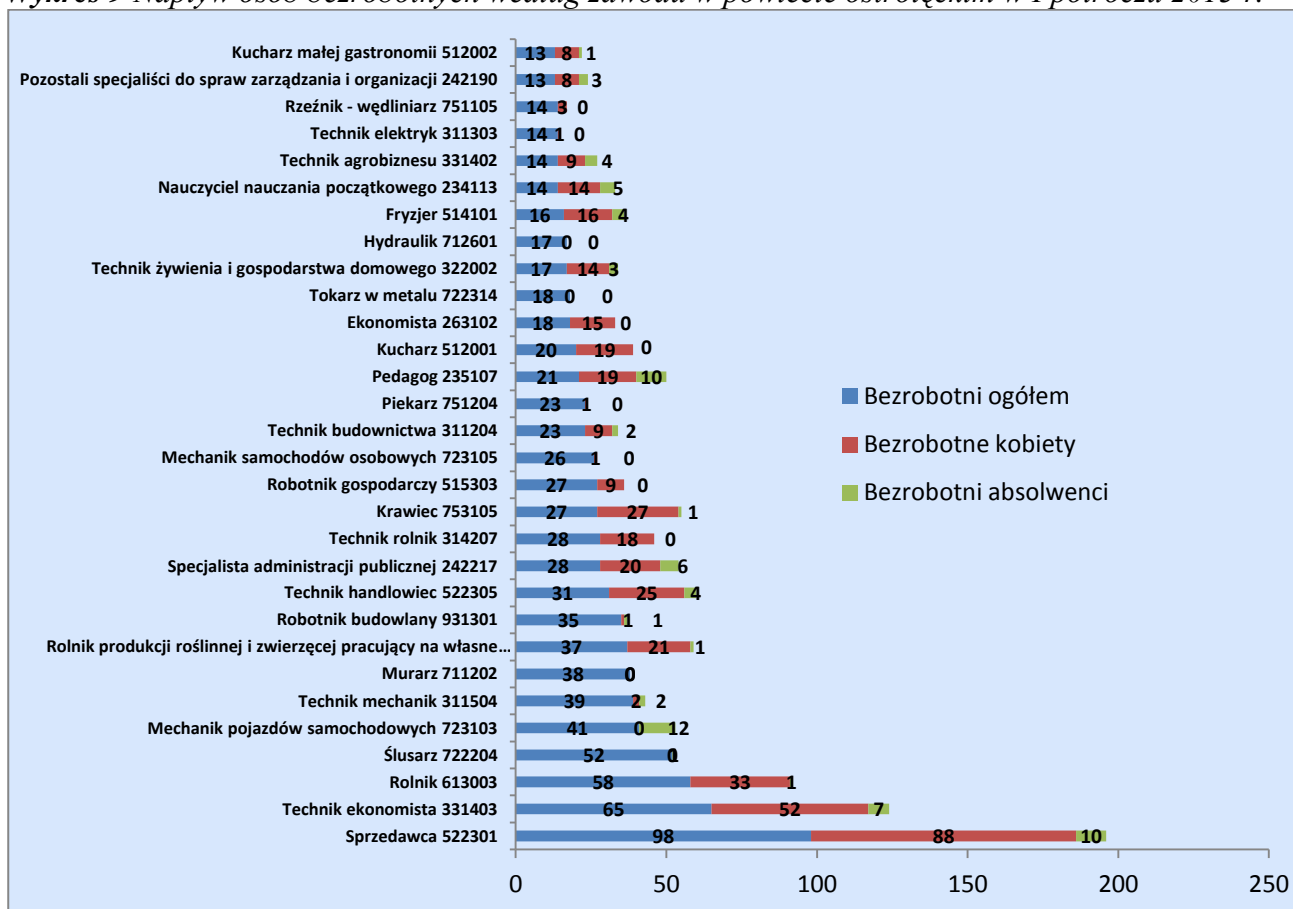
Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrołęckim. Stan w końcu I półrocza 2013 roku.

Z powyższych danych wynika, że największe bezrobocie w grupie osób długotrwale bezrobotnych występuje wśród zawodów: sprzedawca – 174 osoby (153 kobiety), rolnik – 93 osoby (62 kobiety), ślusarz – 64 osoby (1 kobieta), krawiec – 61 osób (61 kobiet), robotnik gospodarczy – 60 osób (16 kobiet), rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby – 58 osób (32 kobiety), technik ekonomista – 51 osób (47 kobiet), technik rolnik – 49 osób (36 kobiet), murarz – 49 osób (1 kobieta), robotnik budowlany – 40 osób (0 kobiet).

W I półroczu 2013 roku w powiecie ostrołęckim napływ osób bezrobotnych osiągnął 2 422 osoby, z czego 44,59% czyli 1 080 osób stanowiły kobiety. Z kolei 349 osób to osoby zarejestrowane w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły, z czego 58,16% czyli 203 osoby to kobiety. Największy napływ bezrobotnych odnotowano wśród osób bez zawodu tj. 894 osoby, w tym 364 kobiety i 190 absolwentów. Napływ bezrobotnych według zawodu w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku przedstawia wykres 9, z którego wynika, że największy napływ bezrobotnych odnotowano wśród zawodów: sprzedawca – 98 osób, technik ekonomista – 65 osób,

rolnik – 58 osób, ślusarz – 52 osoby, mechanik pojazdów samochodowych – 41 osób, technik mechanik – 39 osób, murarz – 38 osób.

Wykres 9 Napływ osób bezrobotnych według zawodu w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 r.

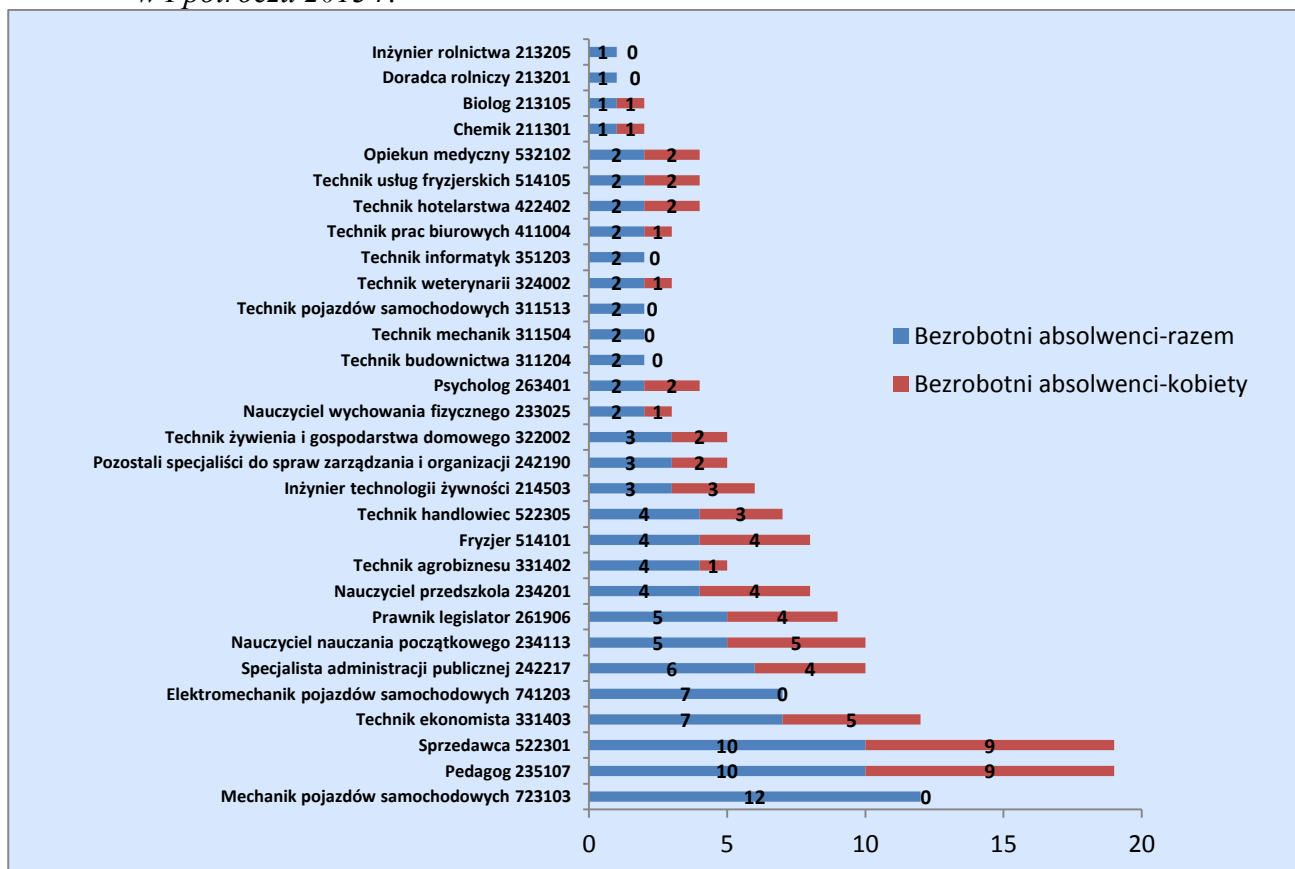
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-2

Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.

Wśród kobiet zarejestrowanych w I półroczu 2013 r. z powiatu ostrołęckiego 716 posiadało zawód a 364 odnotowano w grupie bez zawodu. Najwyższy napływ bezrobotnych wystąpił w grupie kobiet posiadających następujące zawody: sprzedawca – 88 kobiet, technik ekonomista – 52 kobiety, rolnik – 33 kobiety, , krawiec – 27 kobiet, technik handlowiec – 25 kobiet, technik produkcji roślinnej – 21 kobiet, specjalista administracji publicznej – 20 kobiet.

Drugą grupę bezrobotnych, na którą należy zwrócić szczególną uwagę stanowią absolwenci. W I półroczu 2013 roku napływ absolwentów z powiatu ostrołęckiego osiągnął 349 osób, w tym 203 kobiety. Największy napływ liczby osób z tej grupy nie posiada zawodu – 190 osób, w tym 106 kobiet. Kolejne profesje to: mechanik pojazdów samochodowych – 12 osób, sprzedawca – 10 osób, pedagog – 10 osób, technik ekonomista – 7 osób, elektromechanik pojazdów – 7 osób, specjalista administracji publicznej – 6 osób. Napływ bezrobotnych absolwentów według zawodu w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku przedstawia poniższy wykres 10.

Wykres 10 Napływ bezrobotnych absolwentów według zawodu w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-2

Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.

2. ANALIZA OFERT PRACY

2.1. Struktura ofert pracy w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.

W I półroczu 2013 roku zgłoszono do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce 732 oferty pracy z miasta Ostrołęki, tj. o 236 ofert więcej niż w roku 2012.

Najwięcej wolnych miejsc pracy wykazano w następujących zawodach:

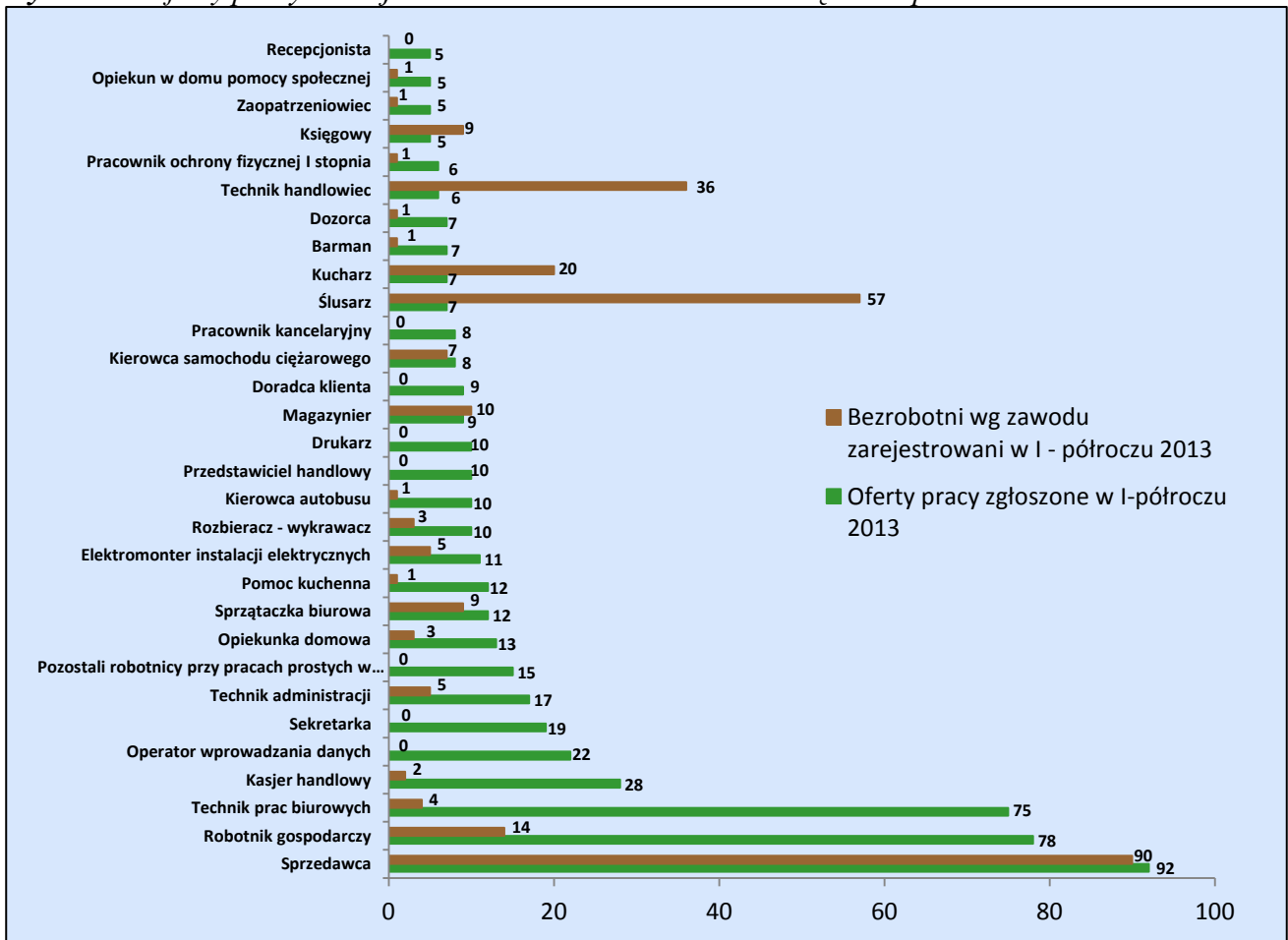
- ✓ sprzedawca - 92 oferty (wzrost o 69% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ robotnik gospodarczy -78 ofert (taka sama ilość ofert jak w 2012 roku)
- ✓ technik prac biurowych -75 ofert (wzrost o 11% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ kasjer handlowy - 28 ofert (wzrost o 83% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ operator wprowadzania danych - 22 oferty (wzrost o 32% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ sekretarka - 19 ofert (wzrost o 37% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ technik administracji - 17 ofert (wzrost o 95% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle -15 ofert (wzrost o 94% w stosunku do 2012 roku)

Zgłębiając problematykę struktury ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2013 roku, nie sposób pominąć porównania tych ofert z liczbą osób bezrobotnych (według zawodu) zarejestrowanych w tym okresie, co przedstawia wykres 11. Analizując dane zawarte w tym wykresie, w kontekście ilości zgłoszonych przez pracodawców ofert pracy należy zaznaczyć, że najwięcej ofert było w zawodach: sprzedawca, robotnik gospodarczy i technik prac biurowych – podobnie jak w roku ubiegłym.

Na uwagę zasługuje fakt, że zgłaszane przez pracodawców wolne miejsca pracy są realizowane także w ramach subsydiowanych form lub instrumentów rynku pracy tj. staż, roboty publiczne, prace interwencyjne czy nawet refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy.

Oferty pracy skierowane do techników prac biurowych, pracowników kancelaryjnych oraz techników administracyjnych wynikają przede wszystkim z funkcjonowaniem stanowisk pracy w ramach organizowanych u pracodawcy staży, niż faktycznej liczby wolnych miejsc pracy. Wzrost wymagań pracodawców w stosunku do kadry biurowej powoduje, iż odbycie stażu u pracodawcy mające na celu zdobycie pierwszego doświadczenia zawodowego w miejscu pracy jest niezwykle atrakcyjnym instrumentem dającym szansę pracodawcy na poznanie kwalifikacji i predyspozycji potencjalnego kandydata do pracy.

Wykres 11 Oferty pracy i zarejestrowani bezrobotni w m. Ostrołęka w I półroczu 2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-3

Oferty pracy wg zawodów w powiecie m. Ostrołęka. Stan w I półroczu 2013 roku oraz załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS za I półrocze 2013 r.

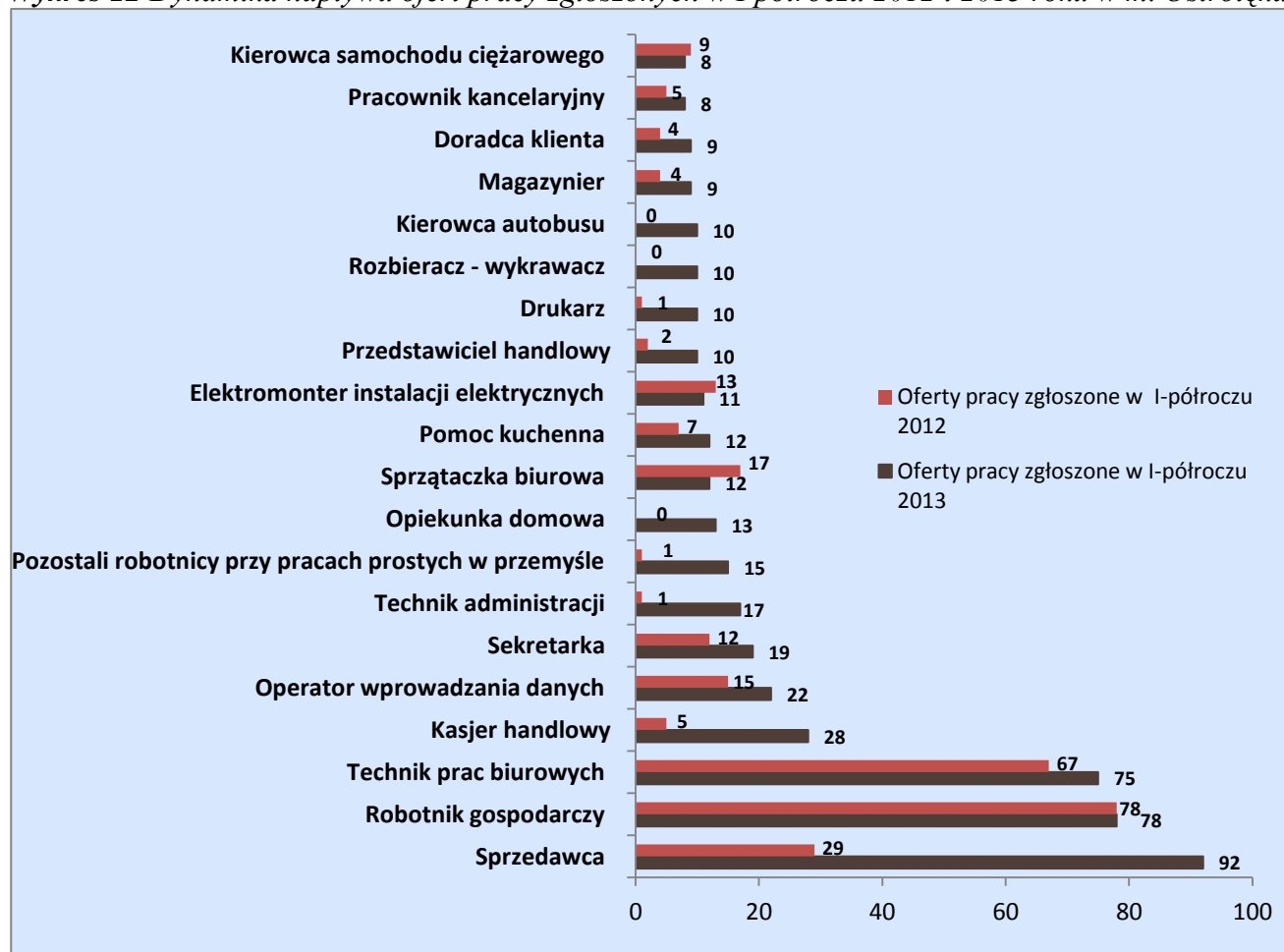
Należy podkreślić, że pracodawcy zgłaszają największe zapotrzebowanie w zawodzie technik prac biurowych, robotnik gospodarczy oraz sprzedawca, a jednocześnie w tym zawodzie występuje największa liczba bezrobotnych. Zawody te charakteryzują się ciągle podwyższonymi oczekiwaniami względem przyszłych pracowników wobec ich kwalifikacji i umiejętności, a także dyspozycyjności.

Warto zaznaczyć, że w każdym z czołowych zawodów biorących pod uwagę ilość napływu ofert pracy występuje głównie zapotrzebowanie na pracowników z wykształceniem średnim.

Należy pamiętać, że nie wszystkie oferty pracy trafiają do powiatowych urzędów pracy, w szczególności dotyczy to ofert na stanowiska specjalistyczne czy wyższego szczebla. W wielu przypadkach pracodawcy sami zaspokajają swoje potrzeby kadrowe lub korzystają z usług agencji pośrednictwa pracy.

Istotnym elementem monitoringu jest analiza napływu ofert pracy. Poniższy wykres 12 przedstawia, dla porównania, dynamikę napływu ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2012 i 2013 roku w mieście Ostrołęka.

Wykres 12 Dynamika napływu ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2012 i 2013 roku w m. Ostrołęka

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-3

Oferty pracy wg zawodów w powiecie m. Ostrołęka. Stan w I półroczu 2012 i 2013 roku.

2. 2. Struktura ofert pracy w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.

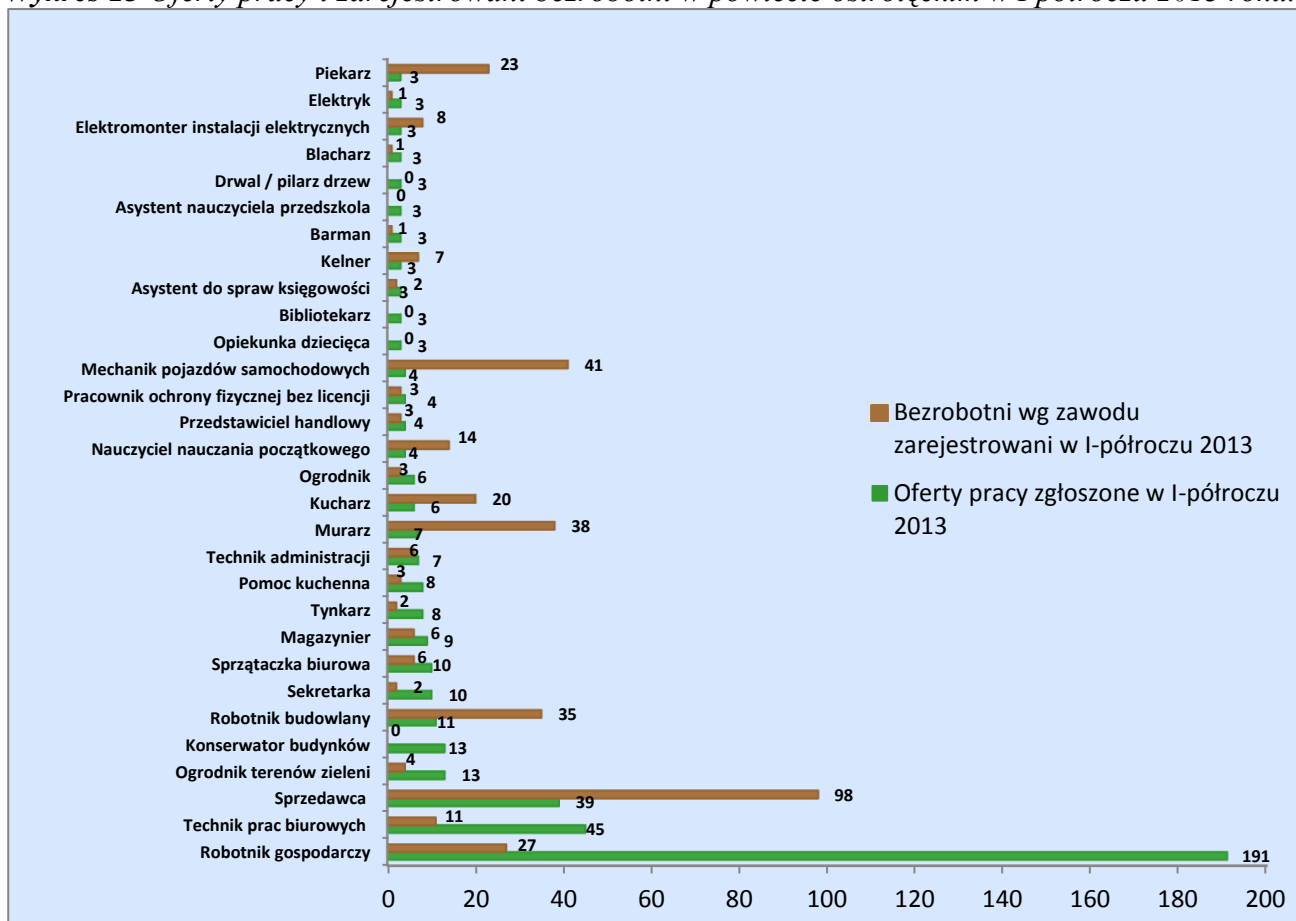
W I półroczu 2013 roku zgłoszono do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce 531 ofert pracy z powiatu ostrołęckiego tj. o 168 ofert więcej niż w roku 2012.

Najwięcej wolnych miejsc pracy wykazano w następujących zawodach:

- ✓ robotnik gospodarczy - 191 ofert (wzrost o 28% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ technik prac biurowych - 45 ofert (wzrost o 7% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ sprzedawca - 39 ofert (wzrost o 24% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ ogrodnik terenów zieleni - 13 ofert (wzrost o 70% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ konserwator budynków - 13 ofert (wzrost o 70% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ robotnik budowlany - 11 ofert (wzrost o 91% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ sekretarka - 10 ofert (wzrost o 80% w stosunku do 2012 roku)
- ✓ sprzątaczką biurową - 10 ofert (wzrost o 30% w stosunku do 2012 roku)

Poniższy wykres 13 przedstawia stosunek ilości ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2013 roku, do liczby osób bezrobotnych (według zawodu) zarejestrowanych w tym okresie.

Wykres 13 Oferty pracy i zarejestrowani bezrobotni w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.

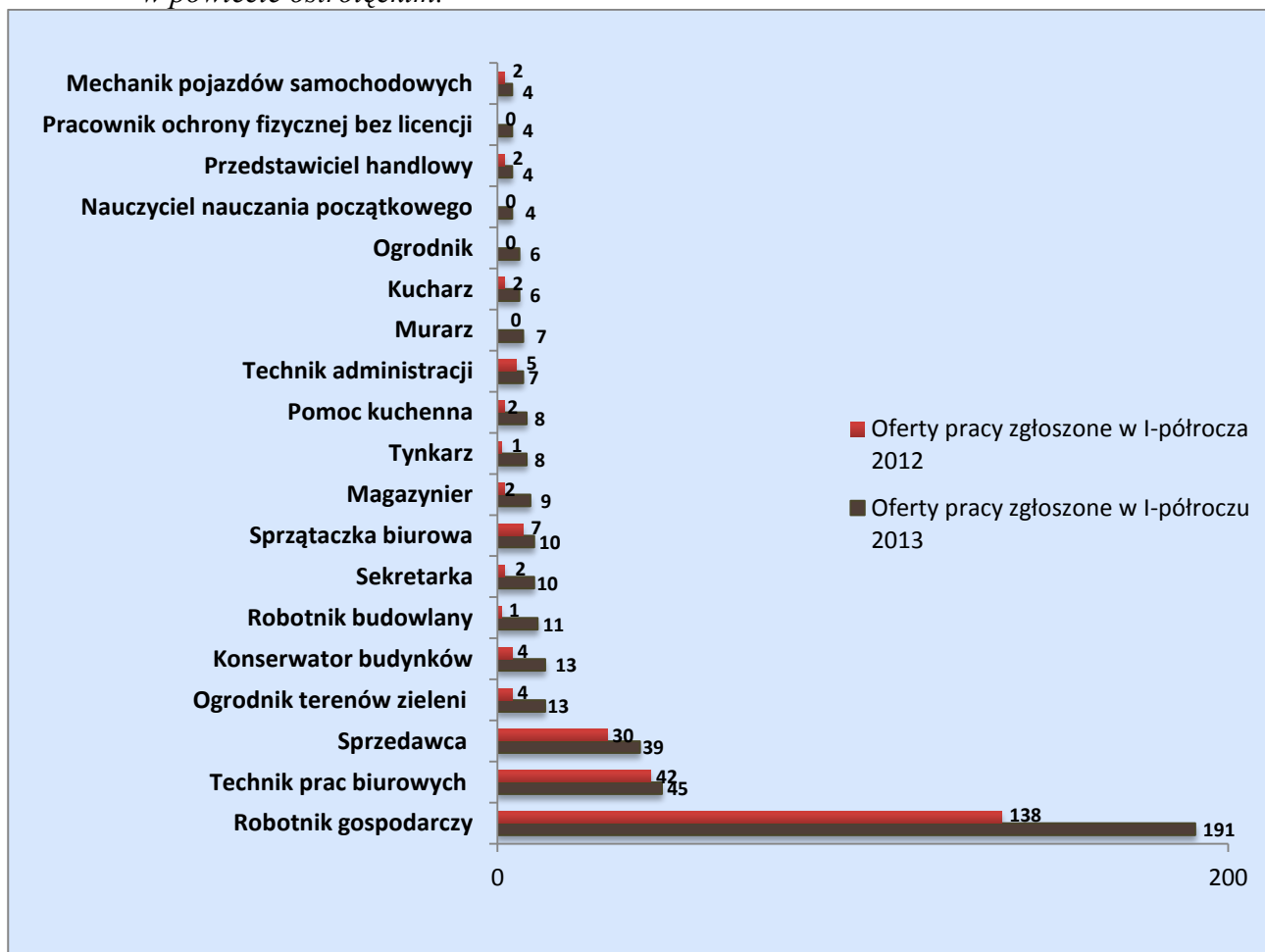
Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-3

Oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrołęckim. Stan w I półroczu 2013 roku oraz załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS za I półrocze 2013 r.

Analizując powyższe dane, w kontekście ilości zgłoszonych przez pracodawców ofert pracy należy zaznaczyć, że najwięcej ofert było w zawodach: robotnik gospodarczy, technik prac biurowych i sprzedawca – analogicznie jak w roku poprzednim. Warto również podkreślić, że w omawianych zawodach nastąpił znaczny napływ ofert co może odzwierciedlać poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.

W celu porównania dynamiki napływu ofert pracy sporządzono wykres 14 obrazujący napływ ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2012 i 2013 roku w powiecie ostrołęckim.

Wykres 14 Dynamika napływu ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2012 i 2013 roku w powiecie ostrołęckim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-3

Oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrołęckim. Stan w I półroczu 2012 i 2013 roku.

3. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

Zawody deficytowe (o wskaźniku $> 1,1$) – to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawody nadwyżkowe (o wskaźniku $< 0,9$) – to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie.

Zawody zrównoważone – (o wskaźniku $\leq 1,1$) to takie zawody, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których ilość ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

3.1. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analizą porównawczą ofert pracy według zawodów do liczby zarejestrowanych w nich osób bezrobotnych.

Poniższa tabela 1 przedstawia **zawody deficytowe w mieście Ostrołęka** czyli takie, na które był popyt natomiast brakowało siły roboczej.

Tabela 1 Ranking zawodów deficytowych w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.
(uporządkowane od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	412001	Sekretarka	19
2	411004	Technik prac biurowych	18,75
3	523002	Kasjer handlowy	14
4	941201	Pomoc kuchenna	12
5	833101	Kierowca autobusu	10
6	513202	Barman	7
7	962902	Dozorca	7
8	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	6
9	515303	Robotnik gospodarczy	5,5714
10	332302	Zaopatrzeniowiec	5
11	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	5
12	532201	Opiekunka domowa	4,3333
13	431101	Asystent do spraw księgowości	4
14	334306	Technik administracji	3,4
15	751104	Rozbieracz - wykrawacz	3,3333
16	422603	Rejestratorka medyczna	3
17	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	2,2
18	262101	Archiwista	2

19	311104	Technik geodeta	2
20	752208	Stolarz meblowy	2
21	811105	Operator koparko - ładowarki	2
22	832202	Kierowca samochodu dostawczego	2
23	912102	Pracznica	2
24	911203	Pokojowa	1,5
25	325905	Opiekunka dziecięca	1,3333
26	911207	Sprzątacznica biurowa	1,3333
27	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	1,1429
28	522301	Sprzedawca	1,0222

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-4

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.

Najwyższy poziom średniego miesięcznego deficytu generuje zawód sekretarka (19), technik prac biurowych (18,75), kasjer handlowy (14), pomoc kuchenna (12), kierowca autobusu (10).

W powyższym zestawieniu nie uwzględniono zgodnie z zaleceniami Ministra Pracy i Polityki Społecznej wartości wskaźnika określonego jako MAX, co oznacza, że pracodawcy złożyli zapotrzebowanie w danym zawodzie, jednak w ewidencji PUP nie figurowali bezrobotni posiadający poszukiwany zawód. Wartość MAX osiągnęło 84 zawody. Możemy tu przytoczyć następujące profesje: główny księgowy, kierownik działu produkcji, doradca finansowy, bibliotekarz, fakturzystka. Analizując zawody deficytowe należy wziąć pod uwagę fakt, iż do wskaźników wliczone zostały oferty pracy subsydiowanej. Dla potwierdzenia złożoności problemu pozycja w tabeli wskazująca zawód technik prac biurowych jako deficytowy wynika, z prowadzonych przez tut. Urząd działań aktywizujących, tj. głównie staży i prac interwencyjnych. Dyskusyjna pozostaje kwestia czy w ofertach pracy powinny być uwzględnione oferty pracy subsydiowanej.

Zamieszczona poniżej tabela 2 przedstawia **zawody nadwyżkowe w mieście Ostrołęka** czyli takie, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba osób bezrobotnych poszukujących w tych zawodach. Poniższa tabela przedstawia 36 zawodów nadwyżkowych w mieście Ostrołęka. Zgodnie z zaleceniami Ministra Pracy i Polityki Społecznej, tabela ta nie obejmuje zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosił „0”.

Tabela 2 Ranking zawodów nadwyżkowych w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.
(uporządkowane od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	213303	Specjalista ochrony środowiska	0,6667
2	514202	Kosmetyczka	0,6
3	331301	Księgowy	0,5556
4	213106	Biotechnolog	0,5
5	214303	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje	0,5

		sanitarne	
6	234201	Nauczyciel przedszkola	0,5
7	311513	Technik pojazdów samochodowych	0,5
8	351203	Technik informatyk	0,5
9	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,5
10	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,5
11	931205	Robotnik drogowy	0,5
12	228903	Kosmetolog	0,4
13	512001	Kucharz	0,35
14	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,3333
15	721102	Formierz odlewnik	0,3333
16	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	0,3333
17	741103	Elektryk	0,3333
18	513101	Kelner	0,2727
19	214503	Inżynier technologii żywności	0,25
20	228301	Fizjoterapeuta	0,25
21	325402	Technik masażysta	0,25
22	732303	Introligator poligraficzny	0,25
23	931301	Robotnik budowlany	0,2222
24	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,2
25	712601	Hydraulik	0,2
26	721207	Spawacz ręczny gazowy	0,2
27	751201	Cukiernik	0,2
28	522305	Technik handlowiec	0,1667
29	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1333
30	512002	Kucharz małej gastronomii	0,125
31	722204	Ślusarz	0,1228
32	261906	Prawnik legislator	0,1111
33	514101	Fryzjer	0,0714
34	722314	Tokarz w metalu	0,04
35	711202	Murarz	0,0323
36	000000	Bez zawodu	0,0159

Zródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-4

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.

Do zawodów o najniższym poziomie wskaźnika intensywności nadwyżki, czyli najbardziej nadwyżkowych należą takie zawody, jak: magazynier (0,9), specjalista ochrony środowiska (0,6667), kosmetyczka – (0,6), księgowy – (0,5556), biotechnolog (0,5).

W powyższym zestawieniu nie uwzględniono zawodów o intensywności nadwyżki równej „0” czyli takie, dla których w analogicznym okresie nie wpłynęła żadna oferta pracy. Wartość „0” osiągnęło 353 zawody. Pracodawcy nie byli więc zainteresowani zatrudnieniem osób poszukujących pracy w takich zawodach, jak: dyrektor finansowy, chemik, matematyk, biolog, inżynier leśnictwa, logistyk, inżynier energetyk, architekt, pedagog, pedagog szkolny, doradca zawodowy, socjolog, technik leśnik, listonosz, fryzjer damski, elektromechanik oraz wiele innych.

Powyższe zestawienia nie odzwierciedlają jednak stanu faktycznego lokalnego rynku pracy, gdyż nie wszystkie oferty pracy są zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce. W wielu przypadkach pracodawcy sami zaspokajają swoje potrzeby kadrowe lub korzystają z usług agencji pośrednictwa pracy.

W I półroczu 2013 r. na ostrołęckim rynku pracy wystąpiło 11 zawodów zrównoważonych, co przedstawia poniższa tabela 3. Z punktu widzenia równowagi na rynku pracy najlepsza sytuacja występuje wtedy, gdy wskaźnik intensywności znajduje się w przedziale pomiędzy 0,9 – 1,1. Oznacza to, że zawody te są **w równowadze**, a popyt na siłę roboczą równoważy się z podażą.

Tabela 3 Zawody zrównoważone w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	214903	Inżynier automatyki i robotyki	1
2	225101	Lekarz weterynarii	1
3	322001	Dietetyk	1
4	712703	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	1
5	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	1
6	721404	Monter konstrukcji stalowych	1
7	722301	Frezer	1
8	723303	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	1
9	832203	Kierowca samochodu osobowego	1
10	912103	Prasowaczka ręczna	1
11	432103	Magazynier	0,9

Zródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-4

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.

Powyższa ilość zawodów zrównoważonych obrazuje nam, że osiągnięcie równowagi na ostrołęckim rynku pracy jest stanem trudnym do osiągnięcia.

Przedstawiona struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Ostrołęka świadczy o konieczności stosowania różnorodnych działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

Ponadto bardzo ważnym byłoby zaspokojenie potrzeb zatrudnieniowych pracodawców w zawodach deficytowych oraz ograniczenie kształcenia w zawodach nadwyżkowych o tym samym lub podobnym kierunku kształcenia. Charakter rynku pracy wskazuje na to,

iż działania te powinny być bardziej intensywne w tym ostatnim aspekcie. Dlatego problem nadwyżek zasobów pracy jest bardzo niekorzystny dla sytuacji gospodarczej miasta.

3.2. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.

Z przeprowadzonej analizy zawodów nadwyżkowych i deficytowych w powiecie ostrołęckim wynika, że na rynku pracy najczęściej występują zawody o charakterze nadwyżkowym. Przyczyną tego stanu jest niska częstotliwość ofert pracy w poszczególnych kategoriach zawodowych.

Poniższa tabela 4 przedstawia **zawody deficytowe w powiecie ostrołęckim**. Tabela ta nie obejmuje zawodów, dla których wskaźnik intensywności deficytu w I półroczu 2013 r. wynosił MAX (pracodawcy złożyli zapotrzebowanie w danym zawodzie, jednak w ewidencji PUP nie figurowali bezrobotni posiadający taki zawód). Wartość MAX osiągnęło 52 zawody. Możemy tu przytoczyć następujące profesje: kierownik budowy, animator kultury, kurier, cieśla, glazurnik, bibliotekarz, florysta, asystentka stomatologiczna, opiekunka dziecięca.

Tabela 4 Ranking zawodów deficytowych w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.
(uporządkowane od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	515303	Robotnik gospodarczy	7,0741
2	412001	Sekretarka	5
3	411004	Technik prac biurowych	4,0909
4	712303	Tynkarz	4
5	611306	Ogrodnik terenów zieleni	3,25
6	513202	Barman	3
7	721301	Blacharz	3
8	741103	Elektryk	3
9	941201	Pomoc kuchenna	2,6667
10	524502	Sprzedawca w stacji paliw	2
11	611303	Ogrodnik	2
12	713303	Kominiarz	2
13	911207	Sprzątaczką biurowa	1,6667
14	431101	Asystent do spraw księgowości	1,5
15	432103	Magazynier	1,5
16	332203	Przedstawiciel handlowy	1,3333
17	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	1,3333
18	334306	Technik administracji	1,1667

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-4

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.

Analiza powyższego zestawienia pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków: najwyższy poziom średniego miesięcznego deficytu generuje zawód: robotnik gospodarczy (7,0741), sekretarka (5), technik prac biurowych (4,0909), tynkarz (4), ogrodnik terenów zieleni (3,25), barman (3), blacharz (3), elektryk (3), pomoc kuchenna (2,6667), sprzedawca w stacji paliw (2,00), ogrodnik (2), kominiarz (2).

Należy podkreślić, iż do wskaźników wliczone zostały oferty pracy subsydiowanej. Dla potwierdzenia złożoności problemu pozycja w tabeli wskazująca zawód technik prac biurowych jako deficytowy wynika, z prowadzonych przez tut. Urząd działań aktywizujących, tj. głównie staży i prac interwencyjnych.

Zawody nadwyżkowe w powiecie ostrołęckim zostały przedstawione w tabeli 5, w której wykazano 31 najbardziej nadwyżkowych zawodów w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku. Zgodnie z zaleceniami Ministra Pracy i Polityki Społecznej, tabela ta nie obejmuje zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosił „0”, czyli takich dla których w analogicznym okresie nie wpłynęła żadna oferta pracy. Wartość „0” osiągnęło 382 zawody, tj. o 4 zawody więcej niż w roku poprzednim. Pracodawcy nie byli więc zainteresowani zatrudnieniem osób poszukujących pracy w takich zawodach, jak: oficer sił zbrojnych, wyższy urzędnik państwowy, dyrektor handlowy, towaroznawca, logistyk, nauczyciel przedszkola, nauczyciel matematyki, nauczyciel języka polskiego i wiele innych.

Tabela 5 Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.
(uporządkowane do najniższego od najwyższego wskaźnika intensywności)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1	722204	Ślusarz	0,0192
2	712601	Hydraulik	0,0588
3	751201	Cukiernik	0,0909
4	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,0976
5	514101	Fryzjer	0,125
6	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	0,125
7	751204	Piekarz	0,1304
8	351203	Technik informatyk	0,1429
9	512002	Kucharz małej gastronomii	0,1538
10	711601	Brukarz	0,1667
11	711202	Murarz	0,1842
12	832203	Kierowca samochodu osobowego	0,2
13	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	0,2857
14	512001	Kucharz	0,3
15	931301	Robotnik budowlany	0,3143
16	311104	Technik geodeta	0,3333
17	712204	Posadzkarz	0,3333

18	751190	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0,3333
19	832202	Kierowca samochodu dostawczego	0,3333
20	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,375
21	522301	Sprzedawca	0,398
22	513101	Kelner	0,4286
23	214303	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje sanitarne	0,5
24	331301	Księgowy	0,5
25	341205	Pracownik socjalny	0,5
26	422603	Rejestratorka medyczna	0,5
27	621002	Robotnik leśny	0,5
28	712101	Dekarz	0,5
29	721306	Błacharz samochodowy	0,5
30	741201	Elektromechanik	0,5
31	751104	Rozbieracz - wykrawacz	0,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-4

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.

Do zawodów o najniższym poziomie wskaźnika intensywności nadwyżki czyli najbardziej nadwyżkowych należą takie zawody, jak: inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne (0,5), księgowy (0,5), pracownik socjalny (0,5), rejestratorka medyczna (0,5), robotnik leśny (0,5), dekarz (0,5), blacharz samochodowy (0,5), elektromechanik (0,5), rozbieracz – wykrawacz (0,5), kelner (0,4286), sprzedawca (0,398), elektromonter instalacji elektrycznych (0,375).

Powyższe zestawienie zawodów nadwyżkowych nie odzwierciedla stanu faktycznego lokalnego rynku pracy, gdyż nie wszystkie oferty pracy są zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce. W wielu przypadkach pracodawcy sami zaspokajają swoje potrzeby kadrowe lub korzystają z usług agencji pośrednictwa pracy.

W I półroczu 2013 r. w powiecie ostrołęckim wystąpiło 9 zawodów zrównoważonych, co ilustruje tabela 6. Równowaga między zapotrzebowaniem na pracowników, a liczbą bezrobotnych zarejestrowanych pojawiła się w przypadku 9 zawodów.

Tabela 6 Zawody zrównoważone w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	243107	Specjalista do spraw reklamy	1
2	332302	Zaopatrzeniowiec	1
3	351302	Operator sprzętu komputerowego	1
4	523002	Kasjer handlowy	1
5	712401	Monter izolacji budowlanych	1
6	713102	Malarz budowlany	1

7	752305	Pilarz	1
8	834107	Operator maszyn rolniczych	1
9	933309	Wagowy	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-4

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.

Podsumowując powyższe zestawienia zawodów deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych w powiecie ostrołęckim możemy stwierdzić, że na rynku pracy największe zapotrzebowanie jest na pracowników o niższych kwalifikacjach. Istnieje więc konieczność stosowania zróżnicowanych sposobów postępowania w działaniach wspomagających aktywność zawodową osób poszukujących pracy. Z jednej strony bowiem niezbędne byłoby prowadzenie działań mających na celu zaspokojenie potrzeb zatrudnieniowych pracodawców w zawodach deficytowych, z drugiej zaś – ograniczenie kształcenia w zawodach nadwyżkowych o tym samym lub podobnym kierunku kształcenia. Badany rynek pracy wskazuje jednak na to, iż działania te powinny być bardziej intensywne w tym ostatnim aspekcie. Dlatego problem nadwyżek zasobów pracy jest bardzo uciążliwym problemem.

4. BEZROBOCIE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI

4.1. Bezrobocie według Polskiej Klasyfikacji Działalności w mieście Ostrołęka.

Stan na koniec I półrocza 2013 roku

Dysproporcje występujące na miejskim rynku pracy w Ostrołęce między liczbą ofert pracy, a liczbą bezrobotnych znajdują również swoje odzwierciedlenie w analizie porównawczej według sekcji PKD (tabela nr 7).

Tabela 7 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu 2013 roku	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu 2013 roku
Działalność nie zidentyfikowana	437	0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	252	147
Budownictwo	178	25
Przetwórstwo przemysłowe	145	59
Pozostała działalność usługowa	70	21
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	49	123
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	45	61
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	37	45
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	35	34
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	33	63
Edukacja	32	14
Transport i gospodarka magazynowa	29	37
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	29	46
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	22	30
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	17	4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11	1
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	11	9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	8	1
Informacja i komunikacja	8	12
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	2	0

Górnictwo i wydobywanie	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Ogółem	1450	732

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-9

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Ostrołęka w I półroczu 2013 roku

Z analizy danych statystycznych wynika, że na miejskim rynku pracy w Ostrołęce najwięcej ofert pracy zgłoszonych zostało w sekcjach:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (147 ofert), co stanowiło 20,08% ogółu zgłoszonych ofert pracy
- administracja publiczna i obrona narodowa obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (123 oferty), co stanowiło 16,18% ogółu zgłoszonych ofert pracy
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (63 oferty), co stanowiło 8,60% ogółu zgłoszonych ofert pracy
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (61 ofert), co stanowiło 8,33% ogółu zgłoszonych ofert pracy.

Z tych czterech sekcji zostało zgłoszonych 53,82% ogólnej liczby ofert.

Do sekcji PKD o największej przewadze liczby zarejestrowanych bezrobotnych w odniesieniu do liczby zgłoszonych ofert w I półroczu 2013 roku należały następujące sekcje:

- budownictwo (poziom nadwyżki 153)
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (poziom nadwyżki 105)
- przetwórstwo przemysłowe (poziom nadwyżki 86)
- pozostała działalność usługowa - (poziom nadwyżki 49)

Z kolei do sekcji deficytowych (czyli o przewadze liczby zgłoszonych ofert w stosunku do liczby zarejestrowanych bezrobotnych) zalicza się następujące sekcje:

- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne (poziom deficytu 74)
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (poziom deficytu 30)
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (poziom deficytu 17)
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (poziom deficytu 16)

Należy podkreślić, że w sekcji działalność niezidentyfikowana, gdzie liczba zarejestrowanych wynosi 30,13% ogółu bezrobotnych brak jest ofert pracy.

4.2. Bezrobocie według Polskiej Klasyfikacji Działalności w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.

Dysproporcje występujące na powiatowym rynku pracy między liczbą ofert pracy, a liczbą bezrobotnych znajdują również swoje odzwierciedlenie w analizie porównawczej według sekcji PKD (tabela nr 8).

Tabela 8 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu 2013 roku	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu 2013 roku
Działalność nie zidentyfikowana	640	0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	298	68
Budownictwo	214	39
Przetwórstwo przemysłowe	194	45
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	132	208
Pozostała działalność usługowa	71	3
Transport i gospodarka magazynowa	51	22
Edukacja	47	58
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	33	19
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	31	12
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	31	8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	27	19
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	24	14
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	24	9
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	11	2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7	3
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	5	0
Informacja i komunikacja	4	1
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	0
Górnictwo i wydobywanie	2	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	1

Ogółem	1856	531
---------------	-------------	------------

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-9

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.

Z analizy danych statystycznych wynika, że na rynku pracy w powiecie ostrołęckim najwięcej ofert pracy zgłoszonych zostało w sekcjach:

- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (208 ofert), co stanowiło 39,17% ogółu zgłoszonych ofert pracy
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (68 ofert) – co stanowiło 12,80% ogółu zgłoszonych ofert pracy
- edukacja (58 ofert) – co stanowiło 10,92% ogółu zgłoszonych ofert pracy
- przetwórstwo przemysłowe (45 oferty) - co stanowiło 8,47% ogółu zgłoszonych ofert pracy

Podsumowując z tych czterech sekcji zostało zgłoszonych 71,37% ogólnej liczby ofert.

Do sekcji PKD o największej przewadze liczby zarejestrowanych bezrobotnych w odniesieniu do liczby zgłoszonych ofert w I półroczu 2013 roku należały następujące sekcje:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (poziom nadwyżki 230)
- budownictwo (poziom nadwyżki 175)
- przetwórstwo przemysłowe (poziom nadwyżki 149)
- pozostała działalność usługowa (poziom nadwyżki 68)

Z kolei do sekcji deficytowych (czyli o przewadze liczby zgłoszonych ofert w stosunku do liczby zarejestrowanych bezrobotnych) zalicza się następujące sekcje:

- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne (poziom deficytu 76)
- edukacja (poziom deficytu 11)
- organizacje i zespoły eksterytorialne (poziom deficytu 1)

Należy podkreślić, że w sekcji działalność niezidentyfikowana, gdzie liczba zarejestrowanych wynosi 34,48% ogółu bezrobotnych brak jest ofert pracy.

WNIOSKI

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla miasta Ostrołęki oraz powiatu ostrołęckiego za I półrocze 2013 roku opracowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce przedstawiły potencjalnym czytelnikom elementarne grupy zawodów charakteryzujące się deficytem, równowagą bądź nadwyżką oraz dały pełniejszy obraz natężenia zmian zachodzących w strukturze kwalifikacyjno - zawodowej na lokalnym rynku pracy, co może m.in. przyczynić się do usprawnienia usług świadczonych przez tut. Urząd.

Ponadto możemy wysunąć następujące wnioski:

- ✓ Na koniec I półrocza 2013 roku w mieście Ostrołęka zarejestrowanych było 3 958 osób bezrobotnych, tj. o 51 osób więcej niż wg stanu na koniec 2012 roku. Natomiast bezrobotnych z powiatu ostrołęckiego było 5 904 osoby, w tym 2 905 kobiet tj. o 285 osób więcej niż wg stanu na koniec 2012 roku.
- ✓ Stopa bezrobocia w mieście Ostrołęka wynosiła 15,3%, natomiast w powiecie 18,5% dla porównania w województwie mazowieckim stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 11,1%, podczas gdy wskaźnik w tym samym czasie dla Polski wyniósł 13,2%.
- ✓ Pod koniec I półrocza 2013 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce pozostawało 97 absolwentów z miasta, w tym 65 kobiet dla porównania z powiatu ostrołęckiego pozostawało 155 absolwentów, w tym 103 kobiety.
- ✓ W I półroczu 2013 roku w Ostrołęce osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 41,68 % ogółu bezrobotnych, tj. 1 650 osób, z czego 939 - to kobiety. W powiecie ostrołęckim osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 36,24% ogółu bezrobotnych, tj. 2 140 osób, z czego 1 095 to kobiety.
- ✓ Napływ osób bezrobotnych w I półroczu 2013 roku wyglądał następująco:
 - w mieście napływ osób bezrobotnych osiągnął 1 764 osoby (w tym 824 kobiety – co stanowi 46,71%) z czego 191 osób to osoby zarejestrowane w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły (w tym 108 kobiet – co stanowi - 56,54),
 - w powiecie ostrołęckim napływ osób bezrobotnych osiągnął 2 422 osoby (w tym 1 080 kobiet – co stanowi 44,59%) z czego 349 osób to osoby zarejestrowane w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły (w tym 203 kobiety – co stanowi 58,16%).
- ✓ Do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce w I półroczu 2013 roku zgłoszono 732 oferty pracy z miasta Ostrołęki, tj. o 236 ofert więcej niż w roku 2012 natomiast z powiatu wpłynęło 531 ofert pracy tj. o 168 ofert więcej niż w roku 2012. Najwięcej wolnych miejsc pracy zarówno w przypadku miasta jak i powiatu wykazano w następujących zawodach: sprzedawca, robotnik gospodarczy, technik prac biurowych. Pośrednicy pracy

w wyniku 287 wizyt pozyskali do współpracy 134 nowych pracodawców i 241 niesubsydiowanych miejsc pracy.

- ✓ Na miejskim rynku pracy w Ostrołęce najwięcej ofert pracy zgłoszonych zostało w sekcjach: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (147 ofert), co stanowiło 20,08% ogółu zgłoszonych ofert pracy dla porównania w powiecie ostrołęckim najwięcej ofert pracy zgłoszonych zostało w sekcjach: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (208 ofert), co stanowiło 39,17% ogółu zgłoszonych ofert pracy

Główną cechą charakteryzującą ostrołęcki rynek pracy jest zdecydowana większość zawodów nadwyżkowych. Przyczyną tego stanu jest niska częstotliwość ofert pracy w poszczególnych kategoriach zawodowych.

W ewidencji tut. Urzędu wystąpiło:

- 67 zawodów nadwyżkowych (co stanowi 50%),
- 54 zawody deficytowe (co stanowi 35%)
- 20 zawodów zrównoważonych (co stanowi 15%)

Reasumując powyższe informacje należy pamiętać, że problem bezrobocia jest bardzo złożony, w związku z czym analiza ilościowa nie jest w stanie w pełni go oddać. Dane w tabelach nie odzwierciedlają rzeczywistej sytuacji na lokalnym rynku pracy, która jest uzależniona od wielu czynników społeczno – gospodarczych i pozwala jedynie na formułowanie krótkotrwałych prognoz i wytycznych, co nie zmienia faktu, że opracowany przez tut. Urząd Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych może zostać użyty jako narzędzie pomocnicze przy podejmowaniu różnych decyzji np. w sferze edukacji i wielu innych.

Spis treści

WSTĘP	2
1. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW	4
1. 1. Bezrobotni według zawodów w mieście Ostrołęka. Stan w końcu I półrocza 2013 roku	4
1. 2. Bezrobotni według zawodów w powiecie ostrołęckim w 2013 roku.....	9
2. ANALIZA OFERT PRACY	15
2.1. Struktura ofert pracy w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 roku	15
2. 2. Struktura ofert pracy w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku	17
3. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE.....	20
3.1. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.	20
3.2. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.	24
4. BEZROBOCIE WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI.....	28
4.1. Bezrobocie wg Polskiej Klasyfikacji Działalności w mieście Ostrołęka. Stan w końcu I półrocza 2013 roku	28
4.2. Bezrobocie wg Polskiej Klasyfikacji Działalności w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.	30
WNIOSKI.....	32

Spis wykresów

Wykres 1. <i>Bezrobotni według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet w mieście Ostrołęka.</i> <i>Stan na koniec I półrocza 2013 r.</i>	5
Wykres 2 <i>Bezrobotni absolwenci według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet w mieście Ostrołęka.</i> <i>Stan na koniec I półrocza 2013 r.</i>	6
Wykres 3 <i>Długotrwale bezrobotni według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet w mieście Ostrołęka.</i> <i>Stan na koniec I półrocza 2013 r.</i>	7
Wykres 4 <i>Napływ bezrobotnych według zawodów w m. Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.</i>	8
Wykres 5 <i>Napływ bezrobotnych absolwentów według zawodów w m. Ostrołęka w I półroczu 2013 r.</i>	9
Wykres 6 <i>Bezrobotni według zawodu z uwzględnieniem udziału kobiet w powiecie ostrołęckim.</i> <i>Stan na koniec I półrocza 2013 r.</i>	10
Wykres 7 <i>Bezrobotni absolwenci według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet w powiecie ostrołęckim.</i> <i>Stan na koniec I półrocza 2013 r.</i>	11
Wykres 8 <i>Długotrwale bezrobotni według zawodów z uwzględnieniem udziału kobiet w powiecie ostrołęckim.</i> <i>Stan na koniec I półrocza 2013 r.</i>	12
Wykres 9 <i>Napływ osób bezrobotnych według zawodu w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 r.</i>	13
Wykres 10 <i>Napływ bezrobotnych absolwentów według zawodu w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 r.</i>	14
Wykres 11 <i>Oferty pracy i zarejestrowani bezrobotni w m. Ostrołęka w I półroczu 2013 roku</i>	16
Wykres 12 <i>Dynamika napływu ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2012 i 2013 roku w m. Ostrołęka</i>	17
Wykres 13 <i>Oferty pracy i zarejestrowani bezrobotni w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.</i>	18
Wykres 14 <i>Dynamika napływu ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2012 i 2013 roku w powiecie ostrołęckim.</i>	19

Spis tabel

Tabela 1 <i>Ranking zawodów deficytowych w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.</i>	20
Tabela 2 <i>Ranking zawodów nadwyżkowych w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.</i>	21
Tabela 3 <i>Zawody zrównoważone w mieście Ostrołęka w I półroczu 2013 roku.</i>	23
Tabela 4 <i>Ranking zawodów deficytowych w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.</i>	24

Tabela 5 Ranking zawodów nadwyzkowych w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.	25
Tabela 6 Zawody zrównoważone w powiecie ostrołęckim w I półroczu 2013 roku.	26
Tabela 7 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy	28
Tabela 8 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy	30